

Utvecklingen av EQF i Europa och implementeringen i Sverige

Stockholm City Conference Center, Stockholm
24 oktober 2012

Carina Lindén, Utbildningsdepartementet

Upplägg

- Fördjupat samarbete inom yrkesutbildningen i EU och konkreta instrument för mobilitet och livslångt lärande
- Utvecklingen av ramverk i Europa och olika vägval
- Nationell implementering och uppdrag till MYH om NQF
- Fortsatt arbete

Köpenhamnsprocessen

- fördjupat europeiskt samarbete om yrkesutbildning

- Resolution om ett ökat europeiskt samarbete inom yrkesutbildningsområdet, november 2002.
- Målsättning: Ökat frivilligt samarbete för att främja ömsesidigt förtroende, transparens och erkännande av kompetenser och kvalifikationer och därigenom skapa en bas för ökad mobilitet och underlätta tillgången till livslångt lärande.
- Konkreta verktyg

Rekommendationer om verktyg som ska underlätta mobiliteten i Europa

- Europeisk referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (EQF)
 - främja rörlighet mellan länder och underlätta livslångt lärande
 - 8 referensnivåer
 - perspektivbyte - learning outcomes
 - koppla nationella kvalifikationssystem till EQF senast år 2010 (utarbета NQF där så lämpligt) samt hänvisa till EQF från och med år 2012
- Europeiskt system för meritöverföring inom yrkesutbildningen (ECVET)
 - instrument som underlättar överföring, ackumulering och erkännande av lärande
 - gradvis börja tillämpas från 2012
 - Skolverket och MYH nationellt uppdrag
- Europeisk referensram för kvalitetssäkring av yrkesutbildning
 - verktygslåda för att stödja länderna i arbetet att kontinuerligt förbättra kvalitetsarbetet
 - strategi för att förbättra kvalitetssystemen

Rådslutsatser om yrkesutbildning i EU 2011-2020

- **Övergripande vision för yrkesutbildning 2020.**
Mer attraktiv, relevant, karriärinriktad, innovativ, tillgänglig och flexibel och bidra till högsta kvalitet och livslångt lärande
- **Långsiktiga strategiska mål 2011-2020.**
 - Öka utbildningens kvalitet och attraktivitet
 - Göra livslångt lärande och mobilitet till verklighet
 - Stärka kreativitet, innovation och entreprenörskap
 - Främja lika möjligheter, social sammanhållning och aktivt medborgarskap
- **Principer för styrning och ägarskap av processen.**
- **Nationella insatser på kort sikt för 2011-2014.**

Göra livslångt lärande och mobilitet till verklighet

Möjliggöra flexibel tillgång till yrkesutbildning och utveckla en strategi för internationalisering och främja internationell rörlighet.

- en översyn av incitament, rättigheter och skyldigheter
- implementera EQF
- utveckla och främja validering
- tillhandahålla integrerad vägledning
- implementera ECVET
- delta i försöksverksamhet kring ECVET
- åtgärder för att öka rörligheten inom yrkesutbildningen

Utvecklingen i Europa

- 36 länder deltar i implementeringen av EQF
- 29 länder utvecklar övergripande ramverk för livslångt lärande
- 26 länder har en 8 – nivå struktur
- 21 nationella ramverk har fastställts formellt
- 14 EU-länder har nationella ramverk och har presenterat sina nationella referensrapporter till EQF Advisory Group
(AT, BE-vl, CZ, DK, EE, FR, IE, MT, LT, LU, LV, NL, PT, UK)
- Olikheter när det gäller hur länderna inkluderar kvalifikationer utanför det formella utbildningssystemet och inplacering på nivå 6-8.

Länder hanterar nivå 6-8 olika (1)

Integrerade nationella kvalifikationsramverk där nivå-deskriptorerna följer samma logik från nivå 1-8

- Nivå 6-8 är uttryckligen öppna för kvalifikationer som ges utanför den traditionella sektorn för högre utbildning (definierat via EHEA), t.ex. Finland, Polen och Tyskland.

En tydlig skiljelinje mellan kvalifikationer som refereras till nivå 1-5 respektive 6-8

- Deskriptorer för nivå 1-5 och deskriptorer för nivå 6-8 baseras på olika logik. Nivå 6-8 är inte öppna för kvalifikationer som ges utanför den traditionella sektorn för högre utbildning (definierat via EHEA), t.ex. Norge, Island och Rumänien.

Länder hanterar nivå 6-8 olika (2)

Länder som utvecklar parallella nivåstrukturer och deskriptorer på nivåerna 6-8 (Y-modellen).

- Nivåerna 6-8 är öppna för alla kvalifikationer men skiljer mellan olika spår av kvalifikationer som refererar till olika deskriptorer.

Exempel: Ramverket i Österrike

- Nivåerna 6-8 är öppna för alla kvalifikationer men skiljer mellan olika spår av kvalifikationer som refererar till samma deskriptorer.

Exempel: Ramverket i Belgien (Flandern).

Ett öppet ramverk

Länder som öppnar upp för alla typer av kvalifikationer - både inom och utanför det formella utbildningssystemet.

- Utgångspunkten är att inkludera generell utbildning, yrkesutbildning, högre utbildning och vuxenutbildning i samma system – inte att ändra systemet men att öppna upp ramverket för kvalifikationer utanför de formella systemen, t.ex Nederländerna och Sverige.

Budskap från PLA inom EQF-Ref pilotprojekt

(AU, BU, CZ, DE, FI och NL)

Principle of equivalence but not similarity.

Best-fit: Det är viktigt att nivåerna av deskriptorer förstås som korridorer och inte som separata storheter med tydligt särskiljande linjer mellan kunskap, färdigheter och kompetenser.

Kvalifikationer kan innehålla lärande resultat (*learning outcomes*) från olika nivåer och det handlar om att hitta tyngdpunkten (*centre of gravity*) för varje kvalifikation. Tyngdpunkten för olika kategorier av lärande resultat kan var olika för kvalifikationer placerade på samma nivå.

Det innebär att kvalifikationer placerade på samma nivå inte nödvändigtvis behöver vara likadana (*similar*) men kan anses vara likvärdiga (*equivalent*) med avseende på nivå av lärande resultat.

Nationell implementering av EQF

- det offentliga utbildningssystemet

- Sverige ska implementera EQF och inrätta ett NQF.
- Det nationella ramverket ska i ett första steg omfatta utbildningarna inom det offentliga utbildnings-systemet.
- Avsikten är att ett nationellt ramverk som även omfattar andra kvalifikationer successivt ska kunna utvecklas i takt med arbetslivets och branschernas intresse.

Implementering av EQF - flera steg

- Fastställa att Sverige svarar mot uppställda krav i rekommendationen
- Inrätta ett nationellt ramverk för kvalifikationer
- Länka nationella kvalifikationsnivåer till EQF
- Införa hänvisning till EQF i aktuella dokument

Uppdrag till Myndigheten för yrkeshögskolan (1)

Uppdrag i regleringsbrevet för 2010 att

- kartlägga hur väl svenska utbildningar svarar mot uppställda krav
- kartlägga i vilken utsträckning måldokument behöver förändras
- redovisa intresse från branschorganisationer och privata aktörer

Särskilt uppdrag att utveckla en nationell referensram för kvalifikationer

- ta fram förslag till deskriptorer
- bred tillämpning
- hög grad av förankring

Uppdrag i regleringsbrevet för 2011 att

- lämna förslag på nivåplacering av kvalifikationer inom det offentliga utbildningsväsendet och närliggande utbildningar
- utveckla modellen för hur aktörer utanför det offentliga utbildningssystemet i ett andra steg ska kunna koppla sina kvalifikationer till en nationell referensram
- styra kopplingen mellan Sveriges fastställda ramverk och EQF

Uppdrag till Myndigheten för yrkeshögskolan (2)

Uppdrag i regleringsbrevet för 2012 att

- kostnadsberäkning av modellen för hur kvalifikationer ska kunna kopplas till referensramen
- förtydliga innebörden av de deskriptorer myndigheten föreslagit för inplacering av kvalifikationer på nivå 1-8
- föreslå hur vissa utbildningar som inte ingått i myndighetens tidigare förslag kan inplaceras
- utveckla ett förslag till nationella kvalitetsprinciper
- regeringen avser att återkomma med ny tidpunkt för myndighetens uppdrag med referensrapporten.

Var befinner sig Sverige i implementeringen av ett nationellt ramverk?

- Pågående arbete med förslag till förordning om nationell referensram för kvalifikationer
- Remittering av förslaget
- Beslut av förordning
- Framtagande av referensrapport
- Presentation av referensrapporten för EQF Advisory Group